

Vastaus valtuustoaloitteeseen 15/2022: Someturvan käyttöönotto Kirkkonummen peruskouluissa

Kunnanvaltuusto 06.03.2023 § 21
1149/12.01.03/2022

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 15/2022 kunnanvaltuustolle ja esittää että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuunkäsiteltynä.

Päätös Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi sivistyksen palvelualue

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 27.02.2023 § 74

Valmistelija Opetusjohtaja Astrid Kauber,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus Vt. Kunnanjohtaja Kauppinen Anna-Kaisa

Kunnanhallitus päättää

1
antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 15/2022 ja esittää edelleen kunnanvaltuustolle että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuunkäsiteltynä.

2
tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi Kunnanvaltuustolle

Selostus Someturva on palvelu, jonka kautta oppilaat, opiskelijat tai opettajat voivat ilmoittaa anonyymisti somen kiusaamis- ja häirintätilanteista. Someturvan asiantuntijat käyvät ilmoituksen läpi ja lähettävät käyttäjälle vastauksen, joka pitää sisällään oikeudelliset neuvot, toimintaohjeet ja psykososiaalisen ensiavun. Someturva lupaa vastauksen 0–3 päivän kuluessa yhteydenotosta. Someturva auttaa kaikissa niin koulun kuin sen ulkopuolella tapahtuvissa somen kiusaamis- ja häirintätilanteissa. Someturvapalvelu on käytössä mm. Vantaan, Espoon, Turun ja Tampereen kouluissa.

Perusopetuslain 29 § mukaisesti oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Kyseisen pykälän mukaisesti koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Vaikka tapausten selvittelyä ei voi kouluissa em. perusteella ulkoistaa someturva-palvelulle, voivat opettajat ja muut oppilaita tukevat ammattilaiset kuitenkin saada Someturvasta tukea oppilaiden välisten somekonfliktien ratkaisemiseen. Opettajat voivat kokea, että työkalu tuo helpotusta kuormittavaan arkeen. Someturva voi siis auttaa koulussa kiusaamis- ja häirintätilanteiden selvittelyä, mutta se on myös käytössä koulun ulkopuolella tapahtuvissa somen kiusaamis- ja häirintätilanteissa kaikille lapsille ja nuorille, jotka sopimuksen piiriin kuuluvat.

Someturvan tarjoamien tilastojen mukaan esimerkiksi Turun kokoisessa kaupungissa yhteydenottoja tulisi someturvaan keskimäärin noin 560 kpl / vuodessa. Someturva kertoo, että näistä noin 85 % ratkeaa Someturvan tarjoaman palvelun avulla. Em. tilastosta voidaan arvioida Kirkkonummen kunnan osalta, että Kirkkonummen kokoisessa kunnassa yhteydenottoja voitaisiin ennakoida tulevan noin 50–100 / vuodessa. Someturva tarjoaa tilastotietoa palvelun käyttöasteesta sopimuskauden aikana erikseen sovittavien palaverien yhteydessä. Yleensä sopimukseen on kirjattu noin 2 palaveria vuodelle.

On tarkoituksenmukaista ja tasa-arvoista, että Someturva-palvelu tulisi Kirkkonummella kaikkien perusopetuksen oppilaiden ja opettajien sekä lukiolaisten ja heidän opettajiensa käyttöön. Kirkkonummen kunnassa on noin 5000 perusopetuksen oppilasta ja noin 800 lukio-opiskelijaa. Tarjous on tehty siis yhteensä n. 5800 oppilaalle. Tarkka oppilas- ja opiskelijamäärä tarkastetaan sopimusta tehtäessä.

Kustannus olisi sen verran huomattava opetuspalvelujen osalta, että jos palvelu päätettäisiin ottaa käyttöön, opetuspalvelut tulee tarvitsemaan lisärahoitusta kustannuksiin. Lisäksi palvelun voi nähdä laajemmin kuntalaisia hyödyttävänä kokonaisuutena, sillä se ei ole sidottu koulunkäyntiin vaan se on käytössä myös koulun ulkopuolella tapahtuvissa somen kiusaamis- ja häirintätilanteissa.

Palvelun hankinnan suhteen ei ole tarpeen soveltaa hankintalakia, koska kyseessä on kansallisen kynnsarvon alle jäävä niin sanottu pienhankintoihin kuuluva hankinta.

Someturva-palvelun käyttöönotto olisi järkevintä sitoa koulujen lukuvuoden nivelkohtaan esim. lukuvuoden 2023–2024 aloitukseen elokuussa 2023.

Tilauksen jälkeen palvelu on heti kaikkien käyttäjien käytössä. Palveluun kirjaututaan kirjautumiskoodilla. Kunta tiedottaa uudesta palvelusta ja tarjoaa kirjautumiskoodin oppilaille ja opiskelijoille. Someturva tarjoaa

opettajille ja muulle opetushenkilöstölle maksuttoman asiantuntijakoulutuksen someilmiöistä, valmiin oppituntimallin opetusvideoineen ilmiöstä ja palvelusta sekä valmiit viestipohjat huoltajille viestimiseen.

Palvelun käyttö on anonyymiä. Jotta Someturva voi antaa vastauksia, ohjeita ja tukea käyttäjälle, rekisteröitymisen yhteydessä pyydetään käyttäjän puhelinnumero tai sähköpostiosoitetta (yhteystieto). Yhteystietoa käytetään ainoastaan palvelun tuottamiseksi käyttäjälle. Yhteystieto talletetaan salattuna erilliseen suojattuun tietojärjestelmään ja sitä säilytetään erillään käyttäjän ilmoittamasta tapauksesta. Tapauksen käsittelijä ei esimerkiksi tiedä tapauksen liittyvän henkilön yhteystietoa. Sovelluksessa kysytään ainoastaan tietoja, jotka ovat avunpyyntöön vastaamisen kannalta välttämättömiä. Sovellus ei kysy esimerkiksi nimeä, asuinpaikkaa tai muita yksilöintitietoja, joilla osapuolet voisi tunnistaa. Ainoa yksilöintitieto, jota kysytään, on ikä, sillä osapuolten iällä voi olla suurikin vaikutus siihen, miten tilannetta arvioidaan oikeudellisesti. Tietoja ei luovuteta kolmansille osapuolille (pois lukien tilanteet, joissa käyttäjä itse pyytää Someturvaa luovuttamaan tiedot esimerkiksi poliisille). Tietoja ei käytetä markkinointiin tai muuhun palvelun ulkopuoliseen viestintään. Henkilötietoja säilytetään Euroopan talousalueen sisällä. Someturva-palvelun tietosuoja on GDPR:n vaatimukset täyttävä.

Päätöshistoria

Kunnanvaltuusto 24.10.2022 § 92

Kirkkonummen Perussuomalaisen valtuustoryhmä / Johanna Järvinen jätti kunnanvaltuuston kokouksessa seuraavan aloitteen:

” Koulukiusaaminen ei jää enää nykyään kouluun. Somekiusaaminen voi jatkua vuorokauden ympäri. 90 prosenttia nuorista pitää nettikiusaamista suurena ongelmana. Suomalaisista 12-17 vuotiaista nuorista jopa puolet on itse kokeneet kiusaamista netissä. Kun koulukiusaaminen ei rajoitu enää pelkästään kouluun vaan voi jatkua vuorokauden ympäri, siitä tulee nuorelle vielä vaikeampaa kestää. Myös seksuaalista häirintää somessa on kokenut tutkimusten mukaan joka neljäs 8. ja 9. luokkalainen ja tytöistä jopa 40 prosenttia.

Someturva on digitaalinen palvelu, josta saa apua somehäirintään ja nettikiusaamiseen. Apua voi pyytää matalalla kynnyksellä esimerkiksi jos henkilöstä on levitetty perättömiä juoruja, otettu kuvaa tai videota ilman lupaa, on lähetetty sopimattomia kuvia tai viestejä tai joku painostaa tai kiristää somessa.

Apu on konkreettiset toimintasuositukset tilanteen ratkaisemiseen, oikeudellinen arvio ja neuvoja henkisen jaksamisen varmistamiseksi. Se on henkilökohtaista ja kyseiseen tapaukseen räätälöityä. Someturvan käsitellyistä tapauksista jopa 37% on täyttänyt rikoksen tunnusmerkit ja 10% tapauksissa on ollut rikoksen uhka. Apua on saatu ennen kuin tilanne on eskaloitunut rikokseksi. Lisäksi ennaltaehkäisevä vaikutus on mittava.

Karkeasti kustannus palvelulle on noin 5€/ oppilas/vuosi.

<https://www.someturva.fi/>

Someturva-palvelu on jo käytössä muun muassa Vantaan, Espoon, Turun ja Tampereen kouluissa.

Kirkkonummen Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Johanna Järvinen”

Aloitteen allekirjoitti Johanna Järvisen lisäksi: Piia Aallonharja, Anneli Granström, Riikka Purra, Ville Salminen, Martin Honkanen, Tony Björk, Antti Kilappa, Pekka M. Sinisalo, Anders Adlercreutz, Patrik Lundell, Carl-Gustaf Kajanti, Kim Liljequist, Markus Myllyniemi, Sanni Jäppinen, Sini Felipe, Pekka Oksanen, Tero Suominen, Johanna Fleming, Katja Ylisiurua, Irja Kekkonen, Ronja Karkinen, Anne-Mari Toikka ja Maarit Orko.

Päätös

Kunnanvaltuusto toimittaa aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.